

כאשר המטבע קובע את גורל ההשקעה

זוג בארה"ב הפסידו כחצי מיליון שקלים בגלל ירידת הדולר בחודשים האחרונים מה אפשר לעשות כדי "לקבע" את השער ולהמנע מנזקים

נחום ברוק

אז מה עושים, האם במקרה של שינוי בשער החליפין יש דרך לבטח את עצמנו ולא להסתבך? ראשית כל תמיד ניתן לבחור בדרך הקלה והבטוחה, ובמידה ואנחנו צריכים את הכסף בעוד תקופה, פשוט להמיר אותו לשקלים - כך לא נינזק במידה ושער הדולר ירד.

הזוג מארה"ב גם חשבו על האפשרות הזו לפני חצי שנה. אבל רגע לפני שהם רצו לצי"נג' אמרה האשה: "יש לי הרגשה שהדולר יעלה ל-4 שקלים כמו בתחילת המלחמה, חבל שנפספס את העלייה". והם חיכו... גם למקרה כזה יש פתרון בדמות "ביטוח", וקוראים לו אופציית "פוט" (PUT) ואם הם היו מודעים לאפשרות הזו, הם לא היו היום במצב שהם נמצאים. אופציית פוט היא מעין "תעודת ביטוח" ובמקרה כזה "מוכר הביטוח" מתחייב לקנות מכם את הדולרים במחיר שתקבעו מראש, בכפוף לזמן מסוים שעד אז יש לכם את הזכות לחייב אותו להשלים את העסקה. לדוגמה, נניח שאתם "לא מוכנים" למכור את הדולרים שלכם בפחות משער של 3.3. במקרה כזה גם אם שער הדולר יגיע ל-3 שקלים, אתם תפנו אל מוכר האופציה והוא יתן לכם 3.3 שקלים עבור הדולרים שברשותכם.

ומדוע שהוא יסכים לעשות זאת? הסיבה היא פשוטה, אתם משלמים לו על ההתחייבות הזו, בדיוק כמו שאתם משלמים "ביטוח מקיף" על האוטו שלכם כדי שלא תאלצו לספוג את הנזק במקרה של תאונה. אז מה למדנו? למדנו שגם במקרים שהכל נראה בסדר ואנו חושבים שההשקעה בוודאי תניב לנו רווחים, ישנם היבטים נוספים שחייבים לקחת אותם בחשבון. תלמדו. תשקיעו נכון. תרוויחו בעז"ה. נציין כי אין באמור להוות המלצה לקניית אופציות, אופציות הינו מכשיר מסוכן מאד העלול להביא להפסדים עצומים. יש להתייעץ עם בעל רשיון כחוק.

זוג עלה מארצות הברית בשנה שעברה. את הבית שהיה להם שם הם מכרו, במיליון דולר, סכום נאה אותו שמרו בקפידה ויועד לרכישת דירה חדשה בירושלים או בבית שמש.

אחרי חיפושים ממושכים, הם מצאו דירה, חתמו על זיכרון דברים עם המוכר, והיו מוכנים להעביר את התשלום הראשוני. אלא שאז - בדיוק ברגע הקריטי - שער הדולר התרסק. מ-3.8 שקל לדולר לפני מספר חודשים - ל-3.3 שקלים בלבד לדולר. וכשמדובר בסכום כה גבוה של דולרים, ההפסד הוא חצי מיליון שקל. פתאום אין להם מספיק כסף - והעסקה התבטלה.

התופעה הזו אינה ייחודית להם. רבים מבני הציבור החרדי השקיעו השנה את כספם בקרנות וביטוחים הצמודים למדרי מניות בארה"ב. לכאורה, המצב טוב - המדדים עלו, הבורסה האמריקאית בשיאים חדשים - אבל בדוחות הם רואים דווקא ירידות.

איך זה ייתכן? התשובה פשוטה: הפסד שנגרם משינוי בשערי המטבע. הדולר נחלש - ולכן גם אם ההשקעה עלתה, הערך שלה בשקלים ירד. בסיפור הזה נמצאים לא רק משקיעים - גם יזמים, יצואנים, עולים חדשים וכל אדם שיש לו חשיפה למט"ח - חייב להבין את הסיכון הזה.

תחשבו על יצואנים שמוכרים סחורה שהם ייצרו בארץ והתשלום עבורה מתבצע במטבע חוץ - במקרה של ירידה בשער המטבע שהתקבל, כאשר הם ימירו אותו לשקלים הם יקבלו פחות כסף ממה שהם תכננו. בפועל הם יפסידו.

ולאלו שהראש שלהם עובד מהר, אז כן - יש גם מי שירוויה ובמקרה הזה אלו יהיו דווקא יבואנים. הם משלמים על הסחורה שהם הביאו מחו"ל במט"ח וכעת הם יצטרכו לשלם עליו פחות שקלים ממה שהם היו צריכים לשלם לפני מספר חודשים.

כפי שהבנו - הזווית של שינויי המטבע היא ארוע משמעותי מאד, וצריך להתכונן לקראתו ולקחת אותו בחשבון, אם אתם חלק מאלו ששינוי במטבע עלול להשפיע עליהם לרעה.

לתגובות והערות ניתן לפנות לנחום ברוק

מנהל מקצועי במסילה במייל:

nb@mesila.org